

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

De dispensatione cum regularibus facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

105 Formi lam huius dispensationis super defectu natali docet Ioannes Andr in additio. ad Spec. in tit. de filiis presbyter. in vlt. alibi, quæ etiam ex supra scriptis plene concipi poterit.

Classificatio in principiis huiusmodi illegitimus non ponenda.

101 Item aduertendum, quod olim Papa solebat post salutationem in huiusmodi dispensationibus sic dicere, cum scribebat pro illegitimis illegitimæ gentes, quas vitæ decorat honestas, naturæ vitium minime decolorat: quia decus virtutis geniture maculam abtergit, in filiis, & pudicitiam pudor originis aboleret: cui itaque, & c. alia pro illegitimis nunc misa faciam.

De Dispensatione cum regularibus facta.

Sciendum est, quod cum religiosis secundum varias eorum qualitates plurifariam dispensatur, interdum cum non mendicante, alias cum mendicante.

Ch. religio- so dispensa- tio in a- lio mona- chio bene- ficium ob- tinere.

2 Cum regulari non mendicante dispensatur, ut beneficium obtineat in alio monasterio, quâ suo & alterius ordinis: quod de iure prohibitum est, cum non liceat illis loca habere in diuersis monasteriis: quorum vnum ab alio non dependet. cap. cum singula. §. si. de preb. lib. 6. & nullas potest cum his dispensare, nisi Papa: ut ibidem dicitur: & si secus factum sit, ut si collatio fuerit ab alio facta, quam a Papa, non valebit, nec quidem a legato, nisi expressam ad hoc potestatem habente, quinimo est conferens priuatus potestate iterum conferendi, primo & recipiens efficitur ineligibilis, in d. §. fin.

Ineligibilis quomodo intelligitur.

3 Et quamuis ille textus utatur verbo ineligibilis, tamen intelligitur ille monachus inhabilis factus non solum ut eligatur: sed & ut ei beneficium conferatur. c. quisquis. de elect. licet enim appellationi electionis non veniat collatio: fallit nisi sit eadem ratio ut hic. c. cum in illis. §. 1. & 2. de preb. in 6. & hoc probatur in d. §. fin. cap. cum singula, quia rationi non conuenit, ut homines diuersæ professionis, vel habitus simul in diuersis monasteriis socientur: ut verbis tex. in cle. 1. de elect. §. i. in cap.

in noua. 16. que. 7. sic habet, Qui in administrationibus sociantur, nec professione discrepent, nec habitu: nam coherere & coniungi non possunt, quibus studia, & vota sunt diuersa.

4 Sed hoc ideo dicit ineligibilis, propter frequentiam, quia frequentius fiebant electiones in monasteriis c. monachi. in fin. de statu monach. Sed noluit ob hoc excludere collationem, videlicet ut conferri beneficium ei possit. per auth. cassâ. C. de sacrosanct. eccl. §. gl. in cle. 1. de reser. scripsi in 6. q. tract. not. in Concord.

5 Quandoque dispensatur, ut religiosus curatum habeat, & ecclesiam parochiale: quod prohibetur in ca. monachi, de statu monach. quia plangentis non docentis habet officium. c. monachis. c. alia, §. c. placuit. 16 q. 1. §. c. perueni, ibid. c. 1. de c. monach.

Religiosus sine dispensatione curatum habere non potest.

6 Quod est verum, nisi sit beneficium curatum sui ordinis, & per foundationem illis addictum, tunc ad præsentationem abbatis poterit curiæ præfici, etiam sine dispensatione. cle. ut professores, §. ibi Bonifac. net. 16. de reg. cap. doctor, §. c. seq. 16. q. 1. gloss. in summa. ibidem.

7 Dispensatur etiam cum regulari, ut seculare beneficium habeat in quo præfici est omnino de iure prohibitus. d. c. monach. de statu monach. §. in cap. officii, de elect. cap. cum de beneficio. de preb. lib. 6. sunt enim regularia committenda regularibus, & secularia secularibus. §. volumus, de collat. in Concord. cle. 1. de elect. cap. in noua. 16. quæst. 7.

Regularis seculare obtinere sine dispensatione non potest.

8 Notandum est, quod licet monachus & regularis possit vnum habere beneficium regulare, tamen duo habere non potest, nec quidem capellam vel pensionem aut portionem monachalem cum beneficio: nam quodlibet beneficium est incooperabile monacho cum primo. ca. cum singula. de preb. lib. 6. vbi sic dicitur. Singula officia singulis esse committenda personis præsentem edicto probibemus ne aliqui monachi vel religiosi alii pluribus prioratibus, vel ecclesiis absque sedis Apostolicæ autoritate præesse præsumant: nisi vnus ex eis ab alio dependeat: vel ad-

innicem sint annexi: ergo dispensatione opus est etiam si duo tantum simplicia vellet habere.

Religiosus duo beneficia in titulum obtinere non potest.
9 Adhuc regulari non solet concedi dispensatio ut possit duo beneficia sui ordinis in titulum retinere, secus in seculari: sed poni solet in dispensatione, ut religiosus unum habeat in titulum, aliud in commendam, ut supra dictum fuit in bulla dispensat.

10 Ratio est quia si religiosus in titulum haberet duo in diuersis monasteriis, esset sub diuersa obedientia, & diuersis subiceretur: quod esset absurdum, & monasterium, quem habere duo capita: ut in c. i. ne sede vacan. & duobus dominis seruire. cap. i. 21 q. 1.

11 Nisi illa duo beneficia dependerent ab vno & eodem monasterio, tunc possent ea simul in titulum haberi: quia non subest hoc casu diuersis sed vni tantum: aut si connexa essent vel vnita: quibus casibus non requiritur dispensatio ad ea obtinenda. gl. in d. c. cum singula.

Fiat ut petatur in titulum quod ad religionem non inducit dispensationem.
12 Præterea si regularis iam habens parochialem ecclesiam, petat alteram sibi commendari: & Papa dicat in signatura, fiat, vel concessum ut petitur in titulum: si Papa alias non dispensauerit, tenebitur hic regularis dimittere primam, & secundam habebit in titulum: quia regularis sine expressa dispensatione non potest duas parochiales ecclesias in titulum habere, ut dictum fuit.

13 Ino nec vnam. d. cap. monachi. de stat. mona. nisi in aliquibus casibus. ea. quod de immorem de statu regula. Qui casus cum alias in propriis terminis mihi contigisset, consului monacho, ut primam rursus impetraret, ut vna cum secunda posset illam obtinere, cum dispensatione opportuna ad illa duo.

Regulari quando ordinarius commendare beneficium possit.
14 Verum si dispensatum sit cum regulari, ut vna cum prioratu, vel alio regulari beneficio possit unum seculare beneficium cum cura, vel sine cura, si sibi alias canonicè conferantur recipere, & quoad vixerit retinere, &c. non valebit tamen ordinarius commendare beneficium seculare illi

monach: quia seculare beneficium non datur regulari in commendam etiam à Papa nisi in signatura sit expressè concessum, & in dispensatione, quod etiam ordinarius eidem conferre, vel commendare possit ut soleo apponere: quia interdum quis amisit beneficium ob hoc quod hæc clausula fuerat omissa. Nota, quia non inuenio dicta à nostris interpretibus.

15 Nec quidem in titulum ordinarius dare potest quia duo non dantur in titulum, maxime regulari, nisi hoc in dispensatione fuerit concessum: ideo in dispensatione debet exprimi, quod illa duo in titulum habeat. contra cap. cum singula. Si prouidemus de preb. in 6. Et de hoc fuit Arrestum in magno concilio latum: quod secus est in secularibus, ut superius dixi in effectu dispensationis. ratio diuersitatis est, quia ad vitam non commendantur beneficia ab episcopo. cap. nemo de elect. in c. & hoc est maxime prohibitum religioso, ut duo habeat, in concilio Lugdu. cui non potest derogare ordinarius. gloss. in c. cum dilectus. de elect.

16 Aduertendum est etiam, quod si religiosus per simoniam (ut sæpius contingit) in monasterio receptus fuerit, illa receptio valebit quò ad eum, ut post hanc professionem resilire non possit à monasterio: sed ibi, vel in aliis locis eiusdem ordinis collocari debet. c. quoniam. Et. i. mens. c. de simo. Ioan. Ana. in c. dilectus. 2. ibi. Tamen si velit sibi: provideri in d. monasterio, debet prius absolui ab excommunicatione, & simonia, ut remanere possit in dicto monasterio, & postea sibi prouideri de abbata dicti monasterii poterit, vel alio beneficio. doct. in d. cap. quoniam, & cap. de regu. de simo.

17 Religiosus ergo volens exire de monasterio licentiam petat & obtineat ab abbate, alias est excommunicatus. cap. 2. ne clericus vel monach. in 6. quia sicut piscis sine aqua caret vita, ita quoque monachus sine claustro. c. placuit. 16. q. 1.

18 Ad laxiorem autem ordinem non potest transire, etiam abbatis accedente consentu

sentu, & obtenta licentia. *gl. in c. cum singu-
la §. si de prob. lib. 6. ut superius dictum fuit.*

19 Quod si recedat, & habitet extra monasterium suum absque licentia prælati sui, licet gestet habitum, tamen est apostata, & excommunicatus, secus si in alio monasterio degeret, secundum Innoc. in cap. fin. de venunc. c. intelleximus, de etate. Ang. Clarius. in verb. apostasia, in 4. Pan. in ca. 1. de apostasia. & superius dictum fuit.

Morandi li-
cencia extra
monasterium
caussa studio-
rum. cap. relatum. ne cleric. nisi
quando re-
alia iusta causa. cap. ex rescripto. de iure iur.
ligioso con-
alioqui data non valet, quia non potest
cedi potest. Abbas, vel alius contra ius dispensare. ca.
non est de voto, ubi gl. & doc. & superius in prin.
huius materie dictum fuit.

Abbas sine
caussa dis-
pensans cu-
suo mona-
cho peccat.
21 Veruntamen si abbas, vel prior sine
caussa dispensaverit, & permiserit reli-
giosus non erit excommunicatus, sed in
conscientia tenetur abbas seu prior. d. cap.
2. ne cler. vel monach. in 6. & peccat uterque
tam prior quam monachus: ut ibi dicunt
doct. imò non poterit abbas vel prior si-
ne consilio conventus licentiam præsta-
re. dicit. cap. 2. hoc docet Anfr. in dec. tholof.
quæst. 270.

22 Consuetudo tamen (ut vidi sæpius)
aliter observat, ne consiliū conventus ad
hoc petatur, saltē in aliquibus monasteriis.

Monachus
quis dis-
pensans an-
te profes-
sionem an-
nim.
23 Ne verò per ignota procedamus, mo-
nachus intra annum professionis nõ pro-
priè dicitur monachus. cap. 1. [c. benefici-
um. ubi gl.] de regul. in 6. glo. in cap. de relig.
domib. Tamen largè potest dici monachus
& religiosus. c. 1. de statu monach. & cancel-
laria Apostolica vocat illum monachum,
vel canonicum regularem apponendo in
principio bullæ post salutationem, reli-
gionis zelus, &c. perinde ac si professus
esset, & provideat illi beneficio. trãslatio-
nem apponit, si sit alterius ordinis, vel de-
pendeat ab alio monasterio, licet eiusdem
ordinis, quia præsumit eum velle conti-
nuare religionis propositum. tamen si re-
linquat habitum ante professionem, non est
notã infamie vel apostasie affectus, quia
iure facit: ut plenè consuluit Fel. conf. 29. in
falsis.

24 Hodie non admittitur quis in Fran-
cia, ad beneficiaria regularia, prioratum, aut
aliam administrationem, nisi is sit expres-
sè professus. cap. nullus, de elect. in 6. nisi à
Papa cum derogatione, & certa scien-
tia, &c.

25 Siue conferantur ei beneficia, siue ad
ea eligatur, cl. ne in agro. §. ceterum. & §. sa-
ne. de statu monach. Oldra. conf. 222. dicendum
ubi extendit ad aliam quamlibet conces-
sionem. d. c. nullus, loquens in electione.
licet Panor. & alii teneant contra, in cap.
2. de restam. quem sequitur Ioann. de Selua. in
tract. de benef. in 3. part. q. 54.

26 Sed Oldradi opinio prævalet in Frã-
cia, conformisque est regis constitutio-
nibus: nisi, ut dixi, collatio fiat ab ipsomet
Papa, aliis enim prohibetur isti conferre
ante professionem etiam de consuetu-
dine.

27 Animadvertendum etiam est, quod
religioso non debet dari titulus doctoris,
nec quidem in Theologia, aut in iure ca-
nonico: nam quò ad ius Civile, & Me-
dicinam non est dubium: cum hæ scienti-
e expressè sint eidem prohibita. ca. non
magno per. & c. super specula. ne cler. vel mo-
nach. Sed in bulla Papa solet dicere, & Lu-
lius, &c. Dilecto filio N. Monacho, &
Theologiae professori, vel iuris Canonici.
28 Si verò Papa dirigat bullam seculari
Doctori, tunc scribit Dilecto filio N. Ma-
gistro in Theologia, non autem Theolo-
giae professori, vel Doctori in iure Cano-
nico, si fuerit secularis: si verò regularis
solet apponi professori, &c. ne forte reli-
giosus ille sub hoc titulo doctorali inta-
mesceret, aut potius ab officio distrahere-
tur quod præstare debent doctores ma-
ximè Religiosi: ob id vocat eos profes-
sores, volens eos continuo profiteri, nec e-
nim aliàs merentur hoc nomen tam ho-
noricum. l. à nullo. C. defer.

29 Etiam baccalaureatus in artibus, aut
licentia, non sunt gradus: ideo nec solet
vocari Religiosus in literis Apostolicis
Baccalaureus, seu Licentiatus in artibus:
si tamen hoc asserat impetrans, in bulla di-
cetur tibi, qui (ut asseris) Baccalaureus in
arti-

Professus
habere po-
test benefi-
cium, nõ pro-
fessus non

Doctoris in
iure non
debet dari
religioso.

Secularis
vocatur do-
ctor regula-
ris profes-
sor, quæ
obrem.

artibus, vel Licentiatas in artibus exillis, vide que scripsi in §. *proterea*. & in §. *statutus*. i. de colla. in *Com.*

Religiosus 30 Adde etiam quod religiosus in literis Apostolicis non vocatur nobilis, si quidem ingrediendo religionem amisit nobilitatem. glo. ult. in ca. i. de purgat. canon. & cap. fin. de statu monach. Roma. singul. 27. vtrū nobilis: quia censetur esse mundo mortuus. c. placuit. 16. q. 1. Sed in bulla dicitur tibi, qui (vt asseris) de nobili genere procreatus existit, &c. tamen quomodo hoc intelligatur, scripsi in tract. nomi. q. 12. circa finem: vbi dixi hoc quo ad Deum non regulariter quo ad alios effectus.

Spurius 31 Idem in spurio, vt non dicatur in literis Apostolicis, nobilis, sed (vt asseris) de nobili genere procreatus, existit, &c. & hoc seruatur ex stylo curiæ Rom. qui iure probatur, in cap. si gens Anglorum. 16. dist. vbi bastardi dicuntur ignobiles. vide que scripsi in §. cum verb. in verb. nobilitatis. de col. in Concord.

Regularis 32 Non prætereundum est, quod cum à Papa conceditur beneficium religioso, & petitur in supplicatione, quod ad vitam inuitus amoueri non possit, solet addere Papa absque rationali causa, alias daretur materia delinquendi monachis, & cōtra dicendi suis Abbat. contra l. conuenire. ff. de pact. dota.

33 Tamen ego putarem hoc esse intelligendum, etiam si non apponatur: nam beneficia secularibus ad vitam dantur. ca. si gratiose. pe. rescrip. nihilominus ex causa remoueri possunt, & priuari beneficio. c. ad abolendam. de heretic. c. satis. 56. dist. sed hoc Papa exprimit in regularibus gratia vberioris declarationis.

Religiosus 34 Notandum etiam est, quod religiosus non sumit nomen ex beneficio seculari, nec vocatur curatus vel prior sancti Pauli vel rector parrochialis ecclesiæ, nec ex vicaria seu capella, nisi sit sui ordinis, quia semper fratres sunt, & regulares & ad tollendam gloriam, & ambitionem: vt pat. in tit. de stat. mon.

35 Item dicunt pragmatici Romani in fratre Hierosolymitano habente, parro-

chiale ecclesiam per fratres illius hospitalis teneri solitam. [Illi autem Hierosolymitani habent statuta quæ sequuntur. Statutum primum regulæ sic habet.

Præcipio enim quod omnes fratres accedentes ad obsequium pauperum, & tuitione fidei catholice teneant, & cū diuino præsidio seruent tria quæ promissa sunt Deo: videlicet, paupertate castitate, & obedientia. Hoc est, quod adimplebūt quicquid eis erit iniunctum à suo magistro: atque viuere sine proprio: quoniam Deus requiret hæc tria in vltimo iudicio.

De paupertate declaratur in 3. part. regulæ tit. de fratribus. art. 7. Sic votum quidam paupertatis id exigit, vt bonorum dispositio liberæ voluntati non subiacet Nec licet igitur, nec quoquomodo permittitur, bauiuis, prioribus, præceptoribus, aut aliis ordinis nostri fratribus testamentum condere, vel hæredem instituire seu legata facere, atque etiam seruitoribus aut aliis aliquid elargiri tantum eorū stipendia. Possunt tamen fratres nostri de propriamentum facere, hoc est, in scriptis bonorum suorum ac debitorum & creditorum declarationem redigere, & cum licentia magistri de eorum moderata portione disponere.

36 Tamen hodie si alia non concurrant dabitur in forma gratiosa, sicut si intituletur: & sic dicitur, dilecto filio canonico prioratus seu monasterii sancti A. ordinis sancti Bened. diceces. &c. salutem.

37 Item in dispensatione horum religiosorum non solet poni clausula, prouiso quod idoneus sit, &c. quia tales regulares alias idonei sunt, vel esse præsumuntur. gloss. in cap. quantumlibet. 47. distinct. cex. in bulla vobis. cap. 1. no. de seruim. in ord. faciend. licet quicquid iuratur.

38 Dispensatur ergo cum monacho vt possit habere ecclesiam parrochiale, ad quam est inhabilis, officium enim plangentis susceptum non docentis. Hiero. in cap. monachi. & cap. si cupis. 16. q. 1. cum singula de praben. in 6.

39 Inō de stylo cur. Rom. seruatur, quod si

si receperit fructus parochialis ecclesie sine dispensatione rehabilitari debeat: & vidi expediri cum infectione, & irritatione, & rehabilitatione, *vt statim dicitur.*

40 Idem in canonico regulari, nisi præficiatur causa prædicationis, *t. quod Deirivorem. de statu monach. vel nisi fuerit ad hoc dispensatus aut in subsidium aliis deficientibus secularibus. ca. inter quatuor. de regula. & his casibus parochialem obtinere poterit, aliàs non regulariter.*

Beneficia monachalia reuocatio- nis & mor- tuarum concessio- nis.
41 Verum quo ad beneficia manualia notandum est, illa vacare per reuocationem, & per mortem: *vt per glo. magnam. in cle. quia regulares, de suppl. neg. prolat. & in cle. & si principalis, in verb. electionem. de reser. Nicol. Mil. in verb. beneficium. q. 18.*

42 Et secundum eundem q. 19. ex consuetudine possunt effici perpetua, aut e contra: *vt etiam docet Anto. in d. parrela, in si. de consir. vili. & idem Nicol. Mil. in verb. religiosus non potest consentire. vide multa quæ de his manualibus officiis scripti in tract. de pacifi. possessor. nu. 272. in 6. limit.*

Religiosus ferens publicum habitum cooperum est apostata.
43 Insuper non est omittendum, quod religiosus publice ferens habitum cooperum sine iusta causa, sit apostata. *glo. no. in cle. 2. in verb. extrinseci, de vita & honesta. cleri. quam gl. no. singularem. Phil. Franc. in c. vno cle. coniug. in 6. & in ca. certum. de reg. iur. ibid. vbi loa. Andr. in Mercurial. dicit illum excommunicatū, & apostatam, & ita fuisse pronunciatum.*

44 Et sic est inhabilis ad beneficia, *vt in d. cle. dicitur: & hoc asserit Oldrad. cons. 184. pater sancte, in si. vbi dicit fuisse latam sententiam per do. Clementem Papam 3. & repulsum electum, episcopatumque fuisse datum fratri dom. Berengarij Fredoli id temporis episcopo Tusculan. Card.*

Religiosus dimissionem habitum efficitur inhabilis.
45 Nisi secum fuerit dispensatum, quod raro fit: quamobrem amittere debet huiusmodi beneficia quæ eis postea conferuntur: sicut plerumque vidi impetrari beneficia religiosorum, qui dimiserant habitum in vniuersitate Paris. quem postea reassumpserant, sed non obtinuerant rehabilitationem, nec absolutionem, ideo sua beneficia amisissent.

46 Idem si transierint ad laxiorem regulam, licentia quoque petita, sed non obtenta, à fortiori si nullum deferat habitū, erit apostata & excommunicatus, secus si monasterij secundi sumpserit habitū deferendum primo derelicto. *ca. intelleximus de ciuitate & qualitate. glo. in ca. ex parte, de temp. ord. lmo. & alij. in ca. fin. de renunc. & doctor. in ca. 2. ne clerici vel monachi, in 6. & hæc de non mendicantibus.*

47 At mendicantes relicta eorum religione non possunt ad religionem sancti Augustini, Benedicti, vel alterius ordinis non mendicantium transferri sine licentia Papæ expressa, nisi ad Carthusien. alioqui sententiam excommunicationis incurrunctam tam religiosus mendicans, quam recipientes ipso facto, *text. in extrauag. viam ambitiose cupiditatis, de regul. in extrauag. communib. [Egid. Bellanera in cons. 32. pro introductione.]*

48 Secundò ab hac excommunicatione absolui non possunt ab alio, quàm à Papa, nisi in mortis articulo, *text. in d. extrauag. viam.*

49 Tertiò irritatur ibidem translatio, & facta nullius sunt efficacia vel momenti, ecce pœnas extrau. Martini, vnde Papa solet facere mentionem huius extrauag. quando dispensat cum his mendicantibus sic dicens non obstan. extrauag. Martini viam ambitiosæ, &c. alioqui non valeret dispensatio.

50 Quarto facta est cle. vt professores, de regu. quæ disponit, quod si religiosus mendicans transferat ad religionem non mendicantem, sancti Bene. forre, vel sancti August. inibi beneficia, vel officia, seu administrationes habere non possit: ad prælaturam tamen concordia suffragio eligi poterit, *c. quorum de elect. in 6.*

51 Quintò quod non possit in dicta religione curam animarum vel aliam curam administrare, etiam tanquam vicarius, ibi rest mendicantis, nec esse ibi prior cans. claustralis, vel subprior: *vt ibi dicitur.*

52 Et non solum prohibetur in illa religione, ad quam prius fuit translatus: sed in religione etiam si à prima translatione rursus fuerit *ne ad quæ*

est trans-
latus.

translatus ad secundam, cum sit eadem ratio: & iura semper loquuntur, & sunt in viridi obseruantia. l. *Armani. C. de hereticis*, alias fraus constitutioni fieret: & daretur occasio maioris mutationis.

53 Idem dicerem, si episcopus illi cōferret: nam cum prohibeatur transferri propter ambitionem, ambitioni locus erit, si licet ab episcopo obtinere, & ita docet Laurent. licet Federicus victus amicitia contrarium consulerit. *in cons. 161. quidam religiosus*. ut ipse ibi fateretur, quamuis sapius reculasset, & recusandum est, quia præstat occasionem mali, *ut ibi asserit.*

Suffragiū
non habet
religiosus
mendicans.

54 Sexto nota, quod si habeant officium eo monasterio, ad quod sunt translati, non tamen habebunt suffragium seu vocem, nec locum in capitulo, *ut dicta clem. 1. de regul.* sed locum in choro, sic: quia id est onus, à quo subleuari non intelliguntur: atque si esset prior conuentualis, nec tamen adhuc posset habere vocem in eo monasterio, à quo dependet, nisi derogatum sit huic clem.

55 Sed in sui prioratu sic etiam sine derogatione nam huic prouidendo, videtur hoc in consequens Papa concessisse argument. l. 2. ff. *de iurisdict. omn. iudic.* alioqui iura sui prioratus amitterentur, & ipse iure prælati priuaretur, quod non est dicendum, cum ut monachus habeat vocem in ca. sed tanquam prælatus. *ut docet Bonifacius, & alij in dicta clem. 1.*

56 Quinimò etiam dispensatus hic mendicans ut obtinere possit beneficia, & administrationes, non tamen videtur dispensatus ut vocem, & locum habeat in capitulo: nisi de hoc fuerit expressè facta mentio: vel nisi fuerit derogatum huic præfate constitutioni, quemadmodum fieri solet: & tunc omnibus pœnis derogatum videbitur: *ut docet Bonifacius in d. clem. ut professores. in fi.* & his non dantur beneficia in commendam sed in titulum: ut est statutum in reg. Alex. 6. *in d. signat. grat.*

Rationes
cur trans-
ferrī pro-
hibeantur

57 Rationes horum ponuntur in d. clem. Pruna est ex dicto Pauli, videlicet, ut quisque in ea vocatione persistat, in quatuor causis. l. 1. *de q. n.* & ut quietius in suo mo-

nafterio uiuat, *cap. licet, de regul.* nec non ut tollatur ambitio, quæ sapius istos inuadit: & ut discordiæ, & schismata sedentur, quæ possent oriri inter fratres, ad quos iste mendicans est translatus. Dicerent enim Abati id quod in Euangelio scribitur: tu eos nobis, qui portauimus pondus tui, & estus, non solum pares facis, & sed præfers. *gl. in §. 1. de iustit. & iure, in iustit.* Quod si sint religiosi simplices in monasterio translato inuidia & murmur cessare poterunt: nec fiet tam frequens mutatio religiosorum, quæ videmus sapius inter quosdam fieri.

58 Et hæc translatio, & frequens mutatio inconstantiam denotat, *ca. que dignior. 24. q. 1. & ibi gl.* ideo non debet fieri, nisi propter zelum perfectioris religionis: vel si religiosi primar religionis declinent à regulari perfectæ religionis, aut propter infirmitatem vel debilitatem, ob quam non potest ingressus religionem seruare illius regulam. *gl. & doct. in summa. 19. q. 1. Florent. in 3. parte summe titul. 16. ca. 4. in. de transseunt. de una religione ad aliam: alioqui fit inhabilis, ut supra dixi.*

59 Sed quando quis fiat inhabilis? Respondet in casibus à iure expressis, alias quilibet præsumitur habilis, nisi probetur inhabilis. *ca. si forte de elect. lib. 6.* & is qui à iure efficitur ineligibilis, ut communiter religiosi, *in c. cum singula, de præb. in 6.* hi inquam, inhabiles esse censentur etiam ad collationem *ut supra dixi.*

60 Ineligibilis etiam fit quisquis electioni de se factæ per secularis potestatis abusu consentire præsumpserit, ut neque absque dispensatione ad aliquem valeat eligi dignitatem. *cap. quisquis, de elect. & tam ad maiora quam ad minora beneficia, prohibetur eligi. Specul. in eod. titul. §. dicendum. vers. sed nunquid habens, & si celebret in loco interdicto. cap. is qui, in fi. de sentent. excom. in 6. vide extra. primam, de post. præb. in commu.*

61 Adhæc quicumque ad preces hæreticorum dignitates, & quæcunque alia beneficia ecclesiastica receperint, illis priuatur, & si illa scienter receperint, inhabiles sunt ad alia. *c. 2. §. adhæc, de heretic. l. 6.*

62 Item obsequia

Inhabilis
est qui se-
cundum
beneficium
retinet cũ
primo sine
dispensa-
tione.

62 Item quicumque recipit secundum beneficium incompatible, postquam secundi possessionem habuerit pacificam, primum dimittere in ordinariis manibus tenetur, alioqui ex tunc sit ipso iure secundo priuatus: & nedum ad sacros suscipiendos ordines, sed etiam ad habendum quodoung beneficium ecclesiasticum inhabilis reputetur, *extra. de execrabilibus, vers. qui verb. de preb. in Extra. 10. 22.*

63 Idem si quis de facto receperit secundum beneficium, quod etiam retinuerit cum primo, per *c. cum qui. de preben. lib. 6.* ne stultus melioris sit conditionis, quam sapiens. *l. aut feruus. ff. quod vi aut clam.* nec dicitur extenso, cum sit eadem ratio, *gloss. in a. ubi. quas actiones. C. de sacrosanctis ecclesiis. & in cap. quorundam. de elect. lib. 6.*

64 Idem quoque si primum de facto tenebat, quia non promotus intra annum, & demum receperit secundum, quod detinuit cum primo, adhuc est utroque priuatus, & inhabilis factus, quia isto casu insunt rationes positae in *d. extra. de execrabilibus*, ideo locum habebit hæc priuatio.

Inhabilis
est qui in
sacris bi-
parita
fuerit vsus
veste.

65 Inhabilis etiam redditur, qui in sacris constitutus vsus fuerit bipartita veste, aut virgata, seu caligis rubeis, aut viridibus. *clen. si. de vi. & honestat. clerico.* nisi consuetudo eum excuset.

Fructus
beneficij
iniuste re-
cipiens si
inter vsus
& inhabi-
lis.

66 Item quicumque recipit iniuste fructus beneficij, & tanquam intrusus, sit inhabilis ad quæcunque beneficia. *c. cum tam dudum. de preb. & ibi Panornit. & alij*, quia prædo est. *c. in lueris. de res. lit. spolia.* & indiget rehabilitatione, si perceptio erat iniusta de iure communi, secus si per regulas, vel statuta quæ poterant ignorari. *c. a. & 2. de constit. in 6.* nisi is qui fructus recipisset sciens statutum, recipisset fructus. tunc etiam inhabilis factus fuisset. *doct. in cap. dudum. & c. nihil. de electio.*

Compositio
de fructi-
bus iniuste
perceptis
sibi debet.

67 Quæ rehabilitatio non solet fieri sine fructuum compositione ad dimidiam aliquid quando fructuum partem taxanda: ut dicitur dom. Probus in additio. ad Ioan. Monach. in cap. sin. colum. 2. de constit. in 6. post Ioan. Andr. in additio. ad Specul. in tit. de dispensat. §. si. *conclum. in vlt. addit.* sed ad mitiorem pœnâ

taxatur, prout visum fuerit officialibus curiæ Romanæ. [*in us. de dispensat. cum regula factum.*]

67 Nunc videamus an impetratio facta, non habita fructuum acceptorum mentione, valeat si impetrans iniuste antea fructus receperat, super hoc casus faciam sequentes.

Primus est, si iniuste fructus perceperit, & hoc manifeste appareat, & tunc inhabilis factus sum, ut pote si a laico beneficium sine alia collatione accepero, & in consequentes fructus, non valebit postea illius beneficij impetratio, nec prouisio alia, eum si inhabilis, nisi hoc exprimam, per *cap. quisquis. de elect. capis. cum singula de preben. in 6.* sed requiritur rehabilitatio, ut inferius dicitur: nisi impetrans fructus inutilitatem ecclesiæ conuertisset, teste Nicolao Milio. in *verb. gratia. quest. 86.* Nam postquam restituit fructus ablatos, peccatum censetur eidem remissum, per *regul. peccatum. de reg. iur. in 6.* Docet Aufrer. in *decis. Tholos. quest. 483. quidam nobilis.* Et sic vides in quanto sint periculo hi, qui ante prouisionem Papæ, fructus abbatia, vel episcopatus recipiunt, quocumque quæsito colore. *c. auaritia. de electio. in 6.*

Secundus casus est, si iniuste quis fructus receperit etiã colorato titulo, si postea illud beneficium impetrauerit non habita fructuum receptorum mentione, nõ valebit impetratio. Nam si Papa hoc sciuisset, non concessisset, ut docet Ioan. Andr. & alij in *c. dudum. 2. in gl. futurum. de elect.*

Tertius casus, si quis fructus iniuste receperit, ratione tamen colorati tituli, & aliud beneficium, quàm cuius fructus percepit impetrauerit, non facta iniusta fructuum perceptione alterius beneficij, valebit tamen impetratio, quia in eo non deliquit, cuius fructus non recipit. Ideo Papa non minus, si sciuisset, eo concessisset: *capit. super lueris, de rescript. cap. si compromissarius. de elect. lib. facti l. 2. §. quum ei. ff. de iur. hie.*

Quartus casus sufficit facere mentionem iniustæ perceptionis fructuum, quando nõ incurritur inhabilitas ratione illius per-

ceptionis, sed si incurta fuerit inhabilitas ea causa, requiritur etiam inhabilitatis expressio in rehabilitatione, & fructuum compositio, ut superius dictum fuit. Quod docet d. Probus. in d. capit. si de consue. post alios doct.

Quintus casus, si quis impetret dispensationem super pluralitate beneficiorum, & non faciat mentionem, quod illi illicite detinuerit, & quod inde perceperit fructus, non valebit dispensatio; per ca. ad aures. ubi Panor. circa finem. de r. scripti. Inde Felin. in cap. postulasi. in si. illo ut. & docet in cap. licet episcopus. col. y. lim. de prebend. in 6. Scripti in rer. pro expressis. in forma mand. in concord. Ita nunc sufficiant de expressione quæ sunt notanda, quia per doct. non hactenus ita scripta fuerunt.]

Clausula in rehabilitatione ponenda. 68. Et in summa concludendum est impetrationem factam ab ipso inhabili non valere, nisi prius sit rehabilitatus: vel huius inhabilitatis mentio facta fuerit. doct. in ca. cum candidum. de preb. & in rehabilitatione solet poni in si. bullæ clausula de stylo cu. Ro. talis. Volumus autem, quod antequam prelati iudices ad executionem presentium procedant, ut dictum beneficium N. in eorum vel alterius eorum manibus realiter dimittere tenearis: & insuper ex nunc irritum decernimus, &c.

69. Atque potest poni clausula in signatura; etiam in illo beneficio se forsitan intruferit, quæ pro expresso habeatur & latissimè in bulla possit exprimi, & cum opportuna dispensatione, absolutione, & rehabilitatione, &c.

Rehabilitatus ad secularia non est habilis ad regularia. 70. Et cum ista rehabilitatio velut odiosa sit interpretanda, factus habilis ad secularia, non erit factus ad regularia, nec e contrario, ideo requiritur expressio in rehabilitatione: sicut docet Hier. Paul. i. praxi cu. Ro. fol. 44. v. sic. quod habitatus, &c. plus dicens, quod si fuerit habitatus ad beneficium curatum seculare, & alia quæcunque, & quæcunque intelligetur de similibus secularibus. per gl. in cl. de rescri. ideo regularia obtinere non poterit.

71. Imò religiosus quando habilis fit in rehabilitatione solet obtinere, ut habilis

fiat ad quodcumque beneficium, sed non ad quæcumque, quia pluralis esse non debet. capitul. cum singula. de prebend. lib. 6. sic statuit Alexand. 6. in mul. de sign. grat. tamen vidi multas religiosorum rehabilitationes ad quæcumque & quocumque beneficia factas.

Aliis modis quis efficitur inhabilis, videlicet per crimen hæreseos, simonie, & alia crimina, quæ congesti in tract. de pacific. post. in 4. l. un. ubi dixi quosdam inhabiles non esse priuatos beneficiis, quæ possident, sed esse quidem inhabiles ad recipiendum beneficia: ibidem videre potes, ne pluralis hic, quia etiam dicam in 3. parte de amissione beneficiorum.

De dispensatione cum corpore vitiatum.

Supereff, ut de corpore vitiatum agamus, quos ut plurimum, nescio quâ pietate videmus à parentibus Deo dicari, nec non inuitos in monasterium detruendi: quæ macula licet quoad Deum exigua sit: quod perdatur & purgetur in religione, tamen eorum mens inspicitur, qui gibbosos, claudos, & alios maculatos offerunt, eos arbitrari grauisimè peccare: nepe dicit Hiero indignum est dare Deo, quod dedignatur homo. c. si. 49. dist. vt non immerito ius eosdem sic vitiatos ab altaris ministerio repellat, nisi accedente dispensatione, de qua gl. in summa 55. dist.

2. Primum ergo notandum est, quod corpore vitiatum & ad ordines, & ad beneficia sunt inhabiles, & quod promoueri non possint prodigiosi: rex. est in c. qui in aliquo. 51. dist. ibi, aut qui naturali defectu membrorum minus habere noscuntur.

3. Sic nec beneficia tenere, quia ecclesie seruire non valent. c. fin. de rescri. lib. 6. glo. 1. & doct. in ca. si. de verb. sign. idem Card. Alex. in c. si. Apostolica. 55. dist. & c. si. 48. dist.

4. Vnde si quis gibbosus existat, vel aliis deformis sit, is ordinari sine dispensatione prohibetur. cap. i. in fin. 49. distinctione, & c. 1. 55. dist.

5. Itaque solet in his Papa post salutationem.